

# Den store velgører

## Noter til kapitel 1

- 1: »Address by PM Rabin to the U.S. Congress-26-Jul-94«, Israel Ministry of Foreign Affairs, [www.mfa.gov.il/MFA/Archive/Speeches/](http://www.mfa.gov.il/MFA/Archive/Speeches/) og Benjamin Netanyahu, »Speech to Joint Session of Congress, July 10, 1996«, [www.netanyahu.org/joinsesofusc.html](http://www.netanyahu.org/joinsesofusc.html).
- 2: Ifølge U.S. Agency for International Developments »grøn bog« (USAID), som rapporterer om »udenlandske lån og tilskud«, har Israel modtaget \$153,894,700,000 (i 2005-\$) fra USA frem til 2005. Se <http://qesdb.usaid.gov/gbk>.
- 3: Ifølge Congressional Research Service stillede USA ikke nogen direkte militær hjælp til rådighed for Israel mellem 1949 og 1959. Se Clyde Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, *Issue Brief for Congress*, Congressional Research Service, 26. april 2005, 13, tabel 3. USA solgte Israel 100 rekylfri anti-tank rifler i 1958, til dels som gengæld for Israels støtte under Jordankrisen i 1958. Se Warren Bass, *Support Any Friend: Kennedy's Middle East and the Making of the U.S.-Israeli Alliance* (New York: Oxford University Press, 2003), 151 og Douglas Little, »The Making of a Special Relationship: The United States and Israel, 1957-68«, *International Journal of Middle East Studies* 25, nr. 4 (november 1993): 566. William H. Mott IV rapporterer, at Israel skaffede sig 500 amerikanske overskuds-halvbælte køretøjer i skjul under uafhængighedskrigen samt nogle overskuds-tanks i 1951-52. Washington hjalp også ved at give tilskud til Israels erhvervelse af et fransk kampfly i 1954, »som del af amerikansk militærbi-stand til Frankrig for udvikling af fransk militærindustri«, og stillede et tilsvarende statstilskud til rådighed for erhvervelsen af det

franske Mystère fly i 1955. Fordi Frankrig var den tilsyneladende begunstige af disse statstilskud, er beløbene ikke medtaget i de fleste beskrivelser af USA's bistand til Israel. Mott rapporterer, at den samlede militærbistand mellem 1946 og 1955 var \$94,5 mio., samt yderligere \$189,1 mio. fra 1956 til 1965. Se William H. Mott IV, *United States Military Assistance: An Empirical Perspective* (Westport, CT: Greenwood Press, 2002), 176-77.

- 4: Se Zach Levey, »Israel's Quest for a Security Guarantee from the United States, 1954-1956«, *British Journal of Middle East Studies* 22, nr. 1/2 (1995). Levey beskriver David Ben-Gurion som værende ambivalent omkring fordelene ved en amerikansk garanti i denne periode; mens han anerkendte værdien af stormagtsbeskyttelse, var han også bekymret for, at det ville reducere Israels autonomi. Levey noterer også, at nogle israelske embedsmænd (især Moshe Sharett) så en amerikansk garanti som en måde at indskrænke den mere aggressive politik støttet af Ben-Gurion m.fl. på.
- 5: Michael Brecher, *Decisions in Israel's Foreign Policy*, (New Haven: Yale University Press, 1975), 191-92, 220.
- 6: Avi Shlaim, *The Iron Wall: Israel and the Arab World* (New York: Norton, 2001), 172-73.
- 7: Ibid., 178-85; Benny Morris, *Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict, 1881-2001* (New York: Vintage, 2001), 290, 297-300; Brecher, *Decisions in Israel's Foreign Policy*, 282-303; Steven L. Spiegel, *The Other Arab-Israeli Conflict: Making America's Middle East Policy from Truman to Reagan* (Chicago, IL: University of Chicago Press, 1985), 74-82 og David Schoenbaum, *The United States and the State of Israel* (New York: Oxford University Press, 1993), 115-23.
- 8: Ifølge Warren Bass, »udgør ... Kennedy-regeringen den væsentligste præsidentperiode i det amerikansk-israelske forhold, der slog afgørende om fra den kølige forbindelse i 1950'erne og hen imod den fuldt udviklede alliance, som vi kender i dag«. *Support Any Friend*, 3. Abraham Ben-Zvi daterer begyndelsen på det strategiske samarbejde til de sene 1950'ere, og især til Israels accept af Eisenhower-doktrinen (som forpligtede USA til at støtte mel-

lemøstlige lande, der var truet af »international kommunisme«) og til støtten under forskellige kriser i Libanon, Irak og Jordan. Se *Decade of Transition: Eisenhower, Kennedy and the Origins of the American-Israeli Alliance* (New York: Columbia University Press, 1998) og Little, »Making of a Special Relationship«.

- 9: Kennedy var mere forsigtig i sin beskrivelse af det amerikanske engagement ved en senere pressekonference. Se Bass, *Support Any Friend*, 3, 183 og Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 106-107.
- 10: Warren Bass bemærker korrekt, at den israelske lobby (som han beskriver som et »Washington-kraftværk i 1980'erne«) var mindre magtfuld i de tidlige 1960'ere og siger, »at der i realiteten ikke er nogen dokumenterede beviser for, at Hawk-salget var drevet af indenrigspolitiske overvejelser.« Fraværet af dokumenterede beviser er imidlertid ikke overraskende, for så vidt som præsidenter og deres rådgivere er utilbøjelige til at ville indrømme, at vigtige strategiske valg er formet af indenrigspolitiske overvejelser. Bass anerkender også, at »mens Israels argumenter [for Hawk-salget] var affattet udelukkende i strategiske termer, kunne det forestående midtvejsvalg – hvor nedtonet det end blev – næppe have været en hæmsko«, og han iagttager endvidere, at »Kennedy var et politisk dyr, og han vidste, at Hawk-salget kun kunne hjælpe i forbindelse med pro-israelske vælgere og donorer.« Se Bass, *Support Any Friend*, 145-50. Se også Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 106-110 og Mordechai Gazit, *President Kennedy's Policy toward the Arab States and Israel* (Tel Aviv: Shiloah Center for Middle Eastern and African Studies, 1983), 30-55.
- 11: En aftale om salget af A-4 Skyhawk jagerbombere blev også nået her, selv om flyene ikke blev leveret før adskillige år senere. Se Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), *The Arms Trade with the Third World* (New York: Humanities Press, 1971), 532, 535.
- 12: Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 6, 13.
- 13: Beregnet ud fra USAID, »grønbogen«, på <http://quesdb.cdie.org/gbk/index.html>.

- 14: Ibid.; og *The Military Balance 2006* (London: International Institute for Strategic Studies, 2006).
- 15: Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 2, 10; og Matthew Berger, »Good News-and Bad-for U.S. Aid to Israel«, *JTA.org*, 28. marts 2003.
- 16: Se Edward T. Pound, »A Close Look at U.S. Aid to Israel Reveals Deals That Push Cost Above Publicly Quoted Figures«, *Wall Street Journal*, 19. september 1991.
- 17: Ifølge Clyde Mark fra Congressional Research Services udlands-afsnit, forsvars- og handelsafdelingen, modtager Israel »en gunstig behandling og særlige fordele under amerikanske bistandsprogrammer, som ikke nødvendigvis er tilgængelige for andre lande.« Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 8.
- 18: Jeremy M. Sharp, »U.S. Foreign Aid to Israel«, *Report for Congress*, Congressional Research Service, 5. januar 2006, 5-6.
- 19: Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 8-9.
- 20: »U.S. Assistance to Israel,« <http://telaviv.usembassy.gov/publish/mission/amb/assistance.html>.
- 21: Duncan L. Clarke, Daniel B. O'Connor, og Jason D. Ellis, *Send Guns and Money: Security Assistance and U.S. Foreign Policy* (Westport, CT: Praeger, 1997), 24; Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 10 og Shirl McArthur, »A Conservative Estimate of Total Direct U.S. Aid to Israel: \$108 Billion«, *Washington Report on Middle East Affairs*, online, juli 2006, 16-17.
- 22: Sharp, »U.S. Foreign Aid to Israel«, 11.
- 23: GAO opdagede også, at Forsvarsministeriet havde afvist Israels »termination liability requirements« (det beløb, som købere må have i reserve for at dække omkostningerne ved at ophæve en kontrakt), men mener, at »afvisningen, på grund af den overvejende sandsynlighed for fortsat israelsk bistand, udgør en minimal risiko.« U.S. General Accounting Office, »Military Sales Cash Flow Financing«, GAO/NSIAD-94-1024, Washington, DC, 8. februar 1994, 3.

- 24: Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 8.
- 25: Modsætningen er særdeles tydelig, når man sammenligner USAIDs landeside for Israel ([www.usaid.gov/policy/budget/cbj2007/ane/il.html](http://www.usaid.gov/policy/budget/cbj2007/ane/il.html)) med siderne for andre vigtige modtagere af amerikansk bistand.
- 26: Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 7.
- 27: CRS rapporterer også, at omkring 4 procent af det garanterede beløb er sat til side på en konto som en reserve. For et lån på 10 mia. løber denne henlæggelse op i omkring \$400 mio. Se Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 3; Larry Nowels og Clyde Mark, »Israel's Request for U.S. Loan Guarantees«, *Issue Brief for Congress*, Congressional Research Service, 8. oktober 1991 og Sheldon L. Richman, »The Economic Impact of the Israeli Loan Guarantees«, *Journal of Palestine Studies* 21, nr. 2 (Winter 1992).
- 28: Ifølge CRS's Mark »er det anslået, at Israel modtager omkring \$1 mia. årligt gennem velgørenhed, et tilsvarende beløb gennem kort- og langfristede handelslån, og omkring \$1 mia. i israelske statsobligationer.« Se Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, opsummeringen. Israelske statsobligationer sælges i USA gennem Development Corporation for Israel (DCI). Disse obligationer er ikke-omsættelige, og ses af den israelske regering som både en »stabil kilde af oversøiske lån såvel som en vigtig mekanisme for at bevare båndene til diaspora-jøderne.« Rentesatserne lå i gennemsnit på 4% fra 1951 til 1989 (hvilket betød en betydelig »patriotisk rabat«, da den amerikanske rente steg hurtigt efter 1980), men »DCI- obligationsudbuddet har i den senere tid været nødt til at bevæge sig i retning af markedsprisen.« Salget af israelske obligationer nåede efter forlydende \$1,2 mia. i 2006, og den sammenlagte sum af kapital rejst gennem disse obligationer overstiger nu \$25 mia. Se Suhas L. Ketkar, »Diaspora Bonds: Track Record and Potential«, *World Bank Discussion Paper*, 31. august 2006 og Avi Krawitz, »Israel Bonds Raises \$1.2 billion in 2006«, *Jerusalem Post*, 10. december 2006.
- 29: Dale Russakoff, »Treasury Finds Bite in Israel Bonds; 1984 Law Places New Tax on Artificially Low Interest Rates«, *Washington Post*, 12. september 1985; »Tax Report«, *Wall Street Journal*,

20. august 1986 og Russell Mokhiber, »Bonds of Affection«, *Multinational Monitor* (1988), [http://multinationalmonitor.org/hyper/issues/1988/04/mm0488\\_10.html](http://multinationalmonitor.org/hyper/issues/1988/04/mm0488_10.html).
- 30: Ifølge IRS skal en skatteydere bidrag, for at kvalificere sig til fradrag, »være givet til en organisation, der er oprettet og anerkendt som en velgørenhedsorganisation under Israels love. Fradraget vil blive givet for det beløb, der ville være givet, hvis organisationen var oprettet under USA's love, men er begrænset til 25% af [skatteyderens] tilpassede bruttoindkomst fra israelske kilder.« Se »Charitable Contributions«, Publication 526, U.S. Internal Revenue Service, 3. Mexico og Canada synes at være de eneste andre lande med lignende bestemmelser.
- 31: De hemmelige bestræbelser for at skaffe våben til de zionistiske militærstyrker forud for selvstændigheden fortalt i Leonard Slater, *The Pledge* (New York: Simon & Schuster, 1970).
- 32: Se Shimon Peres, *Battling for Peace: A Memoir* (New York: Random House, 1995), 119; Michael Karpin, *The Bomb in the Basement: How Israel Went Nuclear and What That Means for the World* (New York: Simon & Schuster, 2005), 135-37 og Avner Cohen, *Israel and the Bomb* (New York: Columbia University Press, 1998), 67, 70.
- 33: Se Friends of the Israel Defense Forces, »Mission Statement«, på [www.israelsoldiers.org/](http://www.israelsoldiers.org/), downloadet 11. maj 2007 og Aimee Rhodes, »New York Dinner Raises \$18m for IDF«, *Jerusalem Post*, 3. april 2007.
- 34: Som en guide fra Bank of Jerusalem om israelske velgørenhedsbidrag for nylig tilrådede: »Selv om love, der bestemmer amerikanske bidrag til udenlandsk velgørenhed altid har eksisteret, var de vage og følgelig sjældent håndhævet. Bidrag fra enkeltpersoner og amerikanske 501c(3)-selskaber til israelske velgørenhedsformål var ikke overvåget og deres endelige anvendelse var vanskelig at spore og fastsætte.« Guiden advarer om, at denne situation har ændret sig betydeligt siden 11. september 2001. Bank of Jerusalem, »Help Them Help You: A Recommendation for the Israeli Charity«, 28. marts 2007 på [www.bankjerusalem.co.il/indexE.php?page=588](http://www.bankjerusalem.co.il/indexE.php?page=588).

- 35: Gershom Gorenberg, *The Accidental Empire: Israel and the Birth of the Settlements, 1967-1977* (New York: Times Books/Henry Holt, 2006), 218-19.  
 På lignende vis har den israelske politolog David Newman efter forlydende beskrevet Jewish Agency og WZO som arbejdende »under én paraply, med de samme embedsmænd, ministerier og administratorer til at føre opsyn med aktiviteterne.« Se Amy Teibel og Remit Plushnick-Masti, »As Israel Leaves Gaza, Bill for Its Settlement Ambitions is Shrouded in Mystery«, Associated Press, 10. august 2005.
- 36: Nathaniel Popper, »Jewish Officials Profess Shock over Report on Zionist Body«, *Forward*, 18. marts 2005 og »Summary of the Opinion Concerning Unauthorized Outposts« (Sasson Report), [www.fmep.org/documents/sassonreport.html](http://www.fmep.org/documents/sassonreport.html).
- 37: »U.S. Tax-Exempt Charitable Contributions to Israel: Donations, Illegal Settlements, and Terror Attacks Against the US«, *Middle East Foreign Policy Research Note*, 5. oktober 2005, [www.irmep.org/tec.htm](http://www.irmep.org/tec.htm).
- 38: International Monetary Fund, »World Economic Outlook Database for September 2006«, [www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2006/02/data/index.aspx](http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2006/02/data/index.aspx).
- 39: *Human Development Report 2006* (New York: United Nations Development Programme, 2006, <http://hdr.undp.org/hdr2006/statistics/>); »The Economist Intelligence Unit 2005 Quality of Life Rankings«, [www.economist.com/media/pdf/QUALITY\\_OF\\_LIFE.pdf](http://www.economist.com/media/pdf/QUALITY_OF_LIFE.pdf).
- 40: Se Mitchell G. Bard og Daniel Pipes, »How Special Is the U.S.-Israel Relationship?« *Middle East Quarterly* 4, nr. 2 (juni 1997): 43.
- 41: Se Bishara A. Bahbah, »The United States and Israel's Energy Security«, *Journal of Palestine Studies* 11, nr. 2 (vinter 1982), 118-130. For originalaftalens tekst se »Israel-United States Memorandum of Understanding, 1. september 1975« og »Memorandum of Agreement between the Governments of the United States of America and Israel-Oil«, [www.jewishvirtual-](http://www.jewishvirtual-)

library.org/jsource/Peace/mou1975.html, og [www.jewishvirtual-library.org/jsource/Peace/cdoilmou.html](http://www.jewishvirtual-library.org/jsource/Peace/cdoilmou.html). Se også »Oil from Iraq: An Israeli Pipedream«, *Jane's Middle East/Africa Report*, 16. april 2003, [www.janes.com/regional\\_news/africa\\_middle\\_east/news/fr/fr030416\\_1\\_n.shtml](http://www.janes.com/regional_news/africa_middle_east/news/fr/fr030416_1_n.shtml).

- 42: William B. Quandt, *Camp David: Peacemaking and Politics* (Washington, DC: Brookings Institution Press, 1986), 313; Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 371-72; Moshe Dayan, *Breakthrough: A Personal Account of the Egypt-Israeli Peace Negotiations* (New York: Knopf, 1981), 274-76; »Israel Oil Supply Arrangement«, Memoranda of Agreement, United States Treaties and Other International Acts Series 9533, 30 UST 5994 (Washington, DC, marts 1979), 5989-96; Judith Miller, »Israel Pressing U.S. on Oil Sales Accord«, *New York Times*, 17. august 1980 og Steven Rattner, »U.S. and Israel Reach Agreement on Oil«, *New York Times*, 16. oktober 1980.
- 43: USAID »grøn bog«.
- 44: Alfred Prados, »Jordan: U.S. Relations and Bilateral Issues«, *Issue Brief for Congress*, Congressional Research Service, 9. januar 2002 og USAID »grøn bog«.
- 45: Den israelsk-amerikanske Memorandum of Understanding fra 1975 forpligter Washington til »at gøre enhver indsats for at være fuldstændig forstående ... for Israels behov for militærudstyr og andet forsvar« og »at blive ved med at vedligeholde Israels defensive styrke gennem forsyningen af avancerede typer udstyr«.
- 46: Sharp, »U.S. Foreign Aid to Israel«, 1.
- 47: Se David Rogers og Edward T. Pound, »How Israel Spends \$1.8 Billion a Year at Its Purchasing Mission in New York«, *Wall Street Journal*, 20. januar 1992.
- 48: Defense Security Assistance Agency (DSAA) blev i 1998 omdøbt til Defense Security Cooperation Agency (DSCA).
- 49: Ifølge GAO: »hvor andre lande først og fremmest bruger rege-

ring-til-regering-metoden, bruger Israel handelskontrakter for omkring 99% af deres erhvervelser ... ved at bruge handelsmetoden kan Israel undgå Forsvarsministeriets 3-procents administrationsgebyr for FMS-salg.« DSAA behandler også kommercielt salg til Israel anderledes, med løsere opsyn og godkendelsesretningslinjer. I Israels tilfælde »er DSAA ikke påbudt at gennemgå kontrakter og købsordrer fra \$50,000 til \$500,000 før efter Israel modtager FMS-kapitalen« og »DSAA gennemgår ikke kontrakter og købsordrer under \$50,000.« Desuden »komplicerer den usædvanlige måde DSAA administrerer det israelske program og stabsbegrænsninger en fuld iværksættelse af aftalen om at indberette ... følsomme punkter.« U.S. General Accounting Office, »Security Assistance: Reporting of Program Content Changes« GAO/NSIAD-90-115, Washington, DC, maj 1990, 8-9, 14.

- 50: Citeret I Steven Pearlstein, »U.S. Military Office Defends Israeli Aid; Closer Scrutiny of Program Described as Unnecessary,« *Washington Post*, 30. juli 1992. Se også David Rogers og Edward Pound, »The Money Trail: U.S. Firms are Linked to an Israeli General at the Heart of a Scandal«, *Wall Street Journal*, 20. januar 1992; Rogers og Pound, »How Israel Spends \$1.8 Billion«; Joel Brinkley, »Israeli General Pleads Guilty in Bribery Case«, *New York Times*, 28. marts 1991; Hillel Kuttler, »U.S. Defense Procurement Faults Led to Dotan Affair«, *Jerusalem Post*, 12. august 1993 og U.S. General Accounting Office, »Foreign Military Aid to Israel: Diversion of U.S. Funds and Circumvention of U.S. Program Restrictions«, GAO/T-OSI-94-9, Washington, DC, oktober 1993.
- 51: Pr. 2004 er udgifterne til Lavi, Merkava, Arrow og andre programmer løbet op i \$2,68 mia. Se »U.S. Assistance to Israel«.
- 52: Se Dov S. Zakheim, *Flight of the Lavi: Inside a U.S.-Israeli Crisis* (Washington, DC: Brassey's, 1996). Zakheim var viceforsvarsminister I Reagan-regeringen og en erfaren forsvarsanalytiker. Han var også ortodoks jøde og en stærk tilhænger af Israel, dog betød hans målbevidste bestræbelser på at fastsætte de egentlige omkostninger ved Lavi-projektet, og eventuelt at afbryde det, gentagne angreb på hans person. Han fortæller faktisk, at den israelske forsvarsminister Moshe Arens engang kaldte ham en »forrhæder over for familien.« Se xv, 256-57. Se også Duncan L.

Clarke og Alan S. Cohen, »The United States, Israel and the Lavi Fighter«, *Middle East Journal* 40, nr. 1 (vinter 1986) og James P. DeLoughry, »The United States and the LAVI«, *Airpower Journal* 4, nr. 3 (efterår 1990).

- 53: Mark, »Israel: U.S. Foreign Assistance«, 8; Carol Migdalovitz, »Israel: Background and Relations with the United States«, *Report for Congress*, Congressional Research Service, 31. august 2006, 19 og Duncan L. Clarke, »The Arrow Missile: The United States, Israel, and Strategic Cooperation«, *Middle East Journal* 48, nr. 3 (sommer 1994).
- 54: »Memorandum of Understanding Between the Government of the United States and the Government of Israel on Strategic Cooperation«, 30. november 1981, offentliggjort på websiden for Avalon Project på Yale Law School, [www.yale.edu/lawweb/avalon/mideast/pal03.htm](http://www.yale.edu/lawweb/avalon/mideast/pal03.htm).
- 55: Kongressen oprettede i 1988 betegnelsen »Major Non-NATO Ally«, som del af U.S. Code Title 10 (Armed Forces). Se undertitel A, del IV, kapitel 138, underkapitel II, sektion 2350a. Om Israels betegnelse, se Migdalovitz, »Israel: Background and Relations«, 19.
- 56: Yitzhak Benhorin, »US to Double Emergency Equipment Stored in Israel«, *Ynetnews.com*, 12. december 2006.
- 57: Feldman bemærker også, at det ville være vanskeligt og dyrt for USA at transportere dette materiel fra Israel til dets mest sandsynlige anvendelsesområde (f.eks. den Persiske Golf). Se Shai Feldman, *The Future of U.S.-Israel Strategic Cooperation* (Washington, DC: Washington Institute for Near East Policy, 1996), 45-46.  
Se også Clarke et al, *Send Guns and Money*, 162-63.
- 58: Benhorin, »US to Double Emergency Equipment«.
- 59: Disse udviklinger er dokumenteret i Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 410-11; Migdalovitz, »Israel: Background and Relations«, 18-19; Bard og Pipes, »How Special is the U.S.-Israel Relationship?«; Clyde Mark, »Israeli-United States Relations«,

*Issue Brief for Congress*, Congressional Research Service, 9. november 2004, 9-10 og Schoenbaum, *The United States and the State of Israel*, 280-81.

- 60: Jeffrey T. Richelson og Desmond Ball, *The Ties that Bind: Intelligence Cooperation Between the UKUSA Countries* (Boston: Unwin Hyman, 1990), 173, 304; Jeffrey T. Richelson, »The Calculus of Intelligence Cooperation«, *International Journal of Intelligence and Counterintelligence* 4, nr. 3 (efterår 1990): 314 og Benjamin Beit-Hallahmi, *The Israeli Connection: Who Israel Arms and Why* (New York: Pantheon Books, 1987), 40-41.
- 61: Jeffrey T. Richelson, *The U.S. Intelligence Community*, 2. udg. (Cambridge, MA: Ballinger, 1989), 275-77 og Seymour Hersh, *The Samson Option: Israel's Nuclear Arsenal and American Foreign Policy* (New York: Random House, 1991), 3-8.
- 62: Ephraim Kahana, »Mossad-CIA Cooperation«, *International Journal of Intelligence and Counterintelligence*, 14, nr. 3 (Juli 2001): 416.
- 63: Robert Norris et al, »Israeli Nuclear Forces, 2002«, *Bulletin of the Atomic Scientists* 58, nr. 5 (september/oktober 2002): 73-75 og »Israel Profile: Nuclear«, *Nuclear Threat Initiative*, [www.nti.org/e\\_research/profiles/Israel/Nuclear/index.html](http://www.nti.org/e_research/profiles/Israel/Nuclear/index.html).
- 64: Bass, *Support Any Friend*, 198, 206.
- 65: Ibid., 216, 219, 222.
- 66: Citeret i Karpin, *Bomb in the Basement*, 237.
- 67: Cohen, *Israel and the Bomb*, 193. Robert Komer, medarbejder ved Det Hvide Hus, hævdede senere, at Kennedys beslutninger om at stille amerikanske våben til rådighed for Israel i 1960'erne var en del af en velovervejede bestræbelse for at overbevise Jerusalem om ikke at anskaffe sig atomvåben, men hvis dette i virkeligheden var målet, mislykkedes det tydeligvis. Som Michael Karpin bemærker, »ønskede Israel både »produktet« af Dimona [dvs. atomvåben] så vel som offensive våben fra USA. Og dette var i sidste instans, hvad de fik.« *Bomb in the Basement*, 238.

- 68: Bass, *Support Any Friend*, 252.
- 69: Hersh, *Samson Option*, 188-89. Bass beskriver Johnsons indstilling til Dimona som værende »villig til at stille sig tilfreds med et gensidigt tåleligt niveau af dobbeltspil.« *Support Any Friend*, 252.
- 70: Avner Cohen, »Israel and Chemical/Biological Weapons: History, Deterrence, and Arms Control«, *Nonproliferation Review* 8, nr. 3 (efterår-vinter 2001).
- 71: Den totale sovjetiske bistand til Cuba må have været så stor som USA.'s bistand til Israel i nogle år (omkring \$3 mia. pr. år), men disse estimater er baseret på den officielle dollar-peso valutakurs og overstiger derfor det totale beløb af sovjetisk støtte. Cubas befolkning er også omkring dobbelt stor som Israels, så den sovjetiske bistand pr. indbygger var betydelig mindre en USA's bistand til Israel, og USA har støttet Israel i en længere periode, end Moskva har støttet Havana. Castro var også en mere medgørlig modtager. Som Jorge Dominguez noterede: »Cuba modsætter sig ikke sovjetiske interesser; forvalter sin selvstændighed under hensyn til og i overensstemmelse med disse interesser. Under afgørende begivenheder, som Sovjets invasion af Afghanistan, har Cuba indført politikker med store omkostninger for egne interesser ... Og selv vedrørende sovjetisk indenrigspolitik, der modsiger Cubas egen, er Cuba påpasselig i sin kritik af Moskva. Det stramme sovjetiske herredømme medfører således reelle og betydelige begrænsninger for Cubas selvbestemmelse. »To Make a World Safe for Revolution: Cubas Udenrigspolitik, (Cambridge, MA: Harvard University Press, 1989), 111 og Appendix B.
- 72: Quandt, *Peace Process*, 249. Nogle kilder påstår, at Begin faktisk ikke brød sit løfte, og argumenterer for, at han ikke havde begyndt diskussionen om AWACS, men blot havde udtrykt modstand mod salget, når medlemmer af kongressen spurgte ham om det. Ud fra Reagans erindringer er det tydeligt, at den tidligere præsident ikke fandt denne forklaring overbevisende:« Jeg brød mig ikke om at have repræsentanter fra et fremmed land – et hvilket som helst fremmed land – der forsøgte at blande sig i, hvad jeg opfattede som vores indenrigspolitiske proces og udformningen af vores udenrigspolitik ... Jeg følte, at han [Begin]

brød sit løfte, og det gjorde mig vred.« Ronald Reagan, *An American Life* (New York: Simon & Schuster, 1990), 412, 414-16.

- 73: Den engelske tekst til Resolution 242 er gengivet i *The Arab-Israeli Conflict: Readings and Documents*, red. John Norton Moore (Princeton: Princeton University Press, 1977), 1083-84. Se også David Pollock, *The Politics of Pressure: American Arms and Israeli Policy Since the Six Day War* (Westport, CT: Greenwood Press, 1982), 74.
- 74: På trods af USA's voksende bistandsniveau efter 1968 blev forholdet mellem USA og Israel ofte anspændt pga. af stridigheder om USA's militærstøtte og Israels manglende vilje til at acceptere fredsforslag fremsat af adskillige mæglere. USA's bestræbelse på at fremtvinge israelske indrømmelser ved at tilbageholde våben slog dog oftest fejl, og indrømmelser blev kun opnået gennem løfter om yderligere støtte. Se William B. Quandt, *Decade of Decisions: American Policy toward the Arab-Israeli Conflict, 1967-1976* (Berkeley: University of California Press, 1977), 97-98, 100-102; Pollock, *Politics of Pressure*, 74-77; Brecher, *Decisions in Israel's Foreign Policy*, 487-88, 493-96; and Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 190-91.
- 75: Citeret i Brecher *Decisions in Israel's Foreign Policy*, 493.
- 76: Disse beløb er 2005-\$. USAID, »grøn bog«.
- 77: Shlaim, *Iron Wall*, 603-605.
- 78: Dennis Ross, *The Missing Peace: The Inside Story of the Fight for Middle East Peace* (New York: Farrar, Straus & Giroux, 2004), 478.
- 79: Ben-Zvi fortsætter: »Strategiske forbindelser mellem Washington og Jerusalem udvikledes fortsat fra 1996 til 1999 ... Forbindelserne indebar levering af våben og ammunition i krigsperioder i Israel, og udviklingen af anti-missil systemer inklusive Arrow, Nautilus og Boost Phase Intercept. De to lande mødtes regelmæssigt i fora som Joint Political Military Planning Group, Joint Security Assistance Planning Group og Joint Economic Development Group ... Joint American-Israeli Committee for

Strategic Planning ... samledes endog som planlagt d. 21. februar 1999, trods Israels beslutning om at suspendere omgrupperingen stipuleret i Wye-aftalen.« »The United States and Israel: The Netanyahu Era,« Strategic Assessment (Jaffee Center for Strategic Studies, Tel Aviv University) 2, nr. 2 (oktober 1999).

- 80: Ang. udfaldet af Fords revurdering, se Quandt New York: Simon & Schuster, 1987), 89; Charles McC. Mathias, Jr., »Ethnic Groups and Foreign Policy«, *Foreign Affairs* 59, no. 5 (Summer 1981): 992-93; and Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 296.
- 81: Carter sagde senere: »Jeg tror, at Begin med fuldt overlæg saboterede det hele med de fandens afgørelser. Han ved, han løj. Han havde ikke forladt Camp David tolv timer, før han kom under voldsomt [indenlandsk] pres ... Da vi forlod Camp David, var der ingen dobbelttydighed omkring, at der ikke ville ske nogen bosættelser i den mellemliggende periode, hvor vi skulle forhandle den sidste fredsaftale. Det var helt og aldeles forstået. Citeret i Kenneth W. Stein, *Heroic Diplomacy: Sadat, Kissinger, Carter, Begin, and the Quest for Arab-Israeli Peace* (New York: Routledge, 1999), 256.
- 82: Clintons udbrud er citeret i Hussein Agha og Robert Malley, »Camp David: The Tragedy of Errors«, *New York Review of Books*, 9. august 2001, 60.
- 83: William B. Quandt, *Camp David: Peacemaking and Politics* (Washington, DC: Brookings Institution Press, 1986), 103-104.
- 84: Sharp, »U.S. Foreign Aid,« 4.
- 85: Itamar Rabinovich, *The War for Lebanon, 1970-1985*, rev. udg. (Ithaca: Cornell University Press, 1985), 138-43.
- 86: William B. Quandt, *Peace Process: American Diplomacy and the Arab-Israeli Conflict since 1967*, 3. udg., (Washington, DC: Brookings Institution Press, 2004), 307-310 og Glenn Frankel, *Beyond the Promised Land: Jews and Arabs on the Hard Road to a New Israel* (New York: Simon & Schuster, 1994), 301-304.
- 87: Befolkningstilvæksten for Israel i henholdsvis 1991, 1993 og 1994

var 4,9%, 2,5% og 2,7%. »Sources of Population Growth: Total Israeli Population and Settler Population, 1991-2003«, Foundation for Middle East Peace, Washington, DC, [www.fmep.org/settlement\\_info/stats\\_data/settler\\_population\\_growth/sources\\_population\\_growth\\_1991\\_2003.html](http://www.fmep.org/settlement_info/stats_data/settler_population_growth/sources_population_growth_1991_2003.html).

- 88: Sovjetunionen/Rusland brugte sin vetoret 119 gange mellem 1946 og 1985, men kun fire gange derefter. USA nedlagde ikke sit første veto før 1970, men har brugt sin vetoret 82 gange pr. marts 2007. »Changing Patterns in the Use of the Veto in the Security Council«, Global Policy Forum, [www.globalpolicy.org/security/data/vetotab.htm](http://www.globalpolicy.org/security/data/vetotab.htm).
- 89: Dette standpunkt blev kendt som »Negroponte-doktrinen«. Se Michael J. Jordan, »Symbolic Fight for Israel at U.N.«, *Christian Science Monitor*, 8. december 2003.
- 90: USA stemte for Sikkerhedsrådets resolutioner, der fordømte Israels blodige angreb på Qibya i 1953 og dets angreb på Iraks Osiraq-reaktor i 1981. USA stemte også for resolution 672 og 681 i 1990, der kritiserede Israels udvisning af palæstinensere fra de besatte områder. USA afholdt sig fra at stemme om resolution 573 i 1985, der fordømte Israels bombing af PLO-hovedkvarteret i Tunis, og stemte for resolution 1073 i 1996, der udtrykte bekymring over Israels opførelse af en tunnel i nærheden af al-Aqsa moskeen i Jerusalem.
- 91: FN's afstemningsoptegnelser er skaffet fra <http://unbisnet.un.org:8080>. For en liste over Generalforsamlingens resolutioner angående Israel sammen med delvise afstemningsoptegnelser, se [www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/UN/gatoc.html](http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/UN/gatoc.html).
- 92: Marc Perelman, »International Agency Eyes Israeli Nukes«, *Forward*, 5. september 2003.
- 93: Michael B. Oren giver en vel-researchet, men afgjort pro-israelsk redegørelse for krigen i *Six Days of War: June 1967 and the Making of the Modern Middle East* (New York: Oxford University Press, 2002); et overbevisende korrektiv er Roland Popp, »Stumbling Decidedly into the Six Day War«, *Middle East Journal* 60, nr. 2 (forår 2006). For en nylig og mere velafbalanceret

behandling af en anden israelsk historiker, se Tom Segev, 1967: *Israel, the War, and the Year That Transformed the Middle East*, overs. Jessica Cohen (New York: Metropolitan Books, 2007).

- 94: Wheeler er citeret i Spiegel, *Other Arab-Israeli Conflict*, 141; Johnsons bemærkning til Eban er fra Popp, »Stumbling Decidedly into the Six Day War«, 304. Popp noterer sig også, at »næsten ingen inden for den amerikanske regering var i nogen som helst tvivl om, at de israelske advarsler [om et forestående arabisk angreb] var uden grundlag« (302), og William Quandt rapporterer, at CIA og Pentagon fortalte den israelske udenrigsminister Abba Eban, at de »var overbeviste om, at Israel let ville vinde, hvis der ville opstå fjendtligheder, det lige meget hvem der slog først.« *Decade of Decisions*, 50.
- 95: Den israelske regering sendte telegrammer til udenrigsminister Eban og ambassadør Avraham Harman i Washington d. 25. maj, hvori de hævdede, at et arabisk angreb var umiddelbart forestående, og bad dem om at søge at opnå en omgående amerikansk forpligtelse til at betragte ethvert angreb på Israel som værende lig med et angreb på USA. Men som Tom Segev påpeger: »den israelske efterretningsvurdering fra samme aften var temmelig anderledes end det, der var blevet telegraferet til Washington ... [Premierminister] Eshkol forsøgte tydeligvis at vildlede Eban, og gennem ham præsident Johnson, for at sikre sig amerikansk opbakning. På en kopi af telegrammet til Harmon tilføjede Eshkol med sin egen håndskrift: 'Alt sammen for at skabe et alibi'.« 1967, 256-57.
- 96: Under mødet med Eban om aftenen 26. maj gav Johnson ham et memorandum, der sluttede: »Jeg må understrege nødvendigheden af, at Israel ikke gør sig selv ansvarlig for begyndelsen på fjendtligheder. Israel vil ikke være alene, med mindre de beslutter at gøre det alene. Vi kan ikke forestille os, at Israel vil tage den beslutning.« Citeret i Brecher, *Decisions in Israel's Foreign Policy*, 393. Johnson gentog en lignende advarsel i et brev til Eshkol 28. maj.
- 97: Med William Quandts ord: Johnson »havde ingen grund til at være overrasket, da han vågnede om morgenen d. 5. juni til nyheden om, at krigen var begyndt. Han havde dog taget skridt

for at forsikre israelerne om, at det 'røde lys' fra 26. maj var skiftet til gult ... Det 'gule lys', der blev hentydet til i hans brev til [den israelske premierminister Levi] Eshkol fra 3. juni, og gentaget i bemærkninger fra [Abe] Fortas og [Arthur] Goldberg, betød 'vær forsigtig', og 'regn ikke med USA, hvis I løber ind i problemer.' Men, som for de fleste bilister, var det gule lys ensbetydende med det grønne.« Quandt bemærker også, at »Johnson ikke helt havde givet israelerne et grønt lys, men han havde fjernet et veto over for deres handlinger.« *Peace Process*, 38, 41-42 og Cheryl Rubenberg, *Israel and the American National Interest: A Critical Examination*, (Urbana: University of Illinois Press, 1986), 120.

- 98: I en anmeldelse af Orens *Six Days of War* bemærker Quandt, at »Johnson [fortalte] israelerne, at de ikke skulle handle alene, og for en stund så han virkelig ud til at mene det. Ved slutningen af maj havde han tilsyneladende ombestemt sig. Israelerne var hurtige til at opfatte ændringen, og den vejede med, da de besluttede sig for krig. Men vi ved stadig ikke, hvorfor Johnson til at begynde med var så tøvende, og hvorfor han derefter valgte en hård linje over for Israel, eller hvorfor han senere ombestemte sig.« »Book Review: *Six Days of War*«, *Journal of Cold War Studies* 6, nr. 4 (sommer 2004): 147. Om det yderligere pres på Johnson, deriblandt brevskrivnings-kampagnen, se Segev, *1967*, 253-54, 264-65, 304.
- 99: Quandt, *Peace Process*, 43-44.
- 100: Den 8. juni 1967, under Seksdagskrigen, angreb israelske fly og torpedobåde det amerikanske efterretningsskib USS *Liberty*, som befandt sig i internationalt farvand ud for Sinai-halvøen. Angrebet dræbte 34 amerikanske søfolk og forårsagede omfattende skader på skibet. Israel har længe hævdet, at angrebet var et uheld baseret på misforstået identificering, og de undskyldte over for USA og betalte \$13 mio. i kompensation. Overlevende fra angrebet, andre amerikanske søofficerer og en række amerikanske embedsmænd (deriblandt CIA-chef Richard Helms og udenrigsminister Dean Rusk) troede, at angrebet var overlagt, og fortalerne for dette synspunkt hævdede også, at de følgende undersøgelser var løselige og ufuldstændige. Andre kommentatorer forsvarer Israels version af hændelsen og betragter det som

en beklagelig ulykke. For andre redegørelser, se James Bamford, *Body of Secrets: Anatomy of the Ultra Secret National Security Agency* (New York: Random House, 2002); A. Jay Cristol, *The Liberty Incident: The 1967 Attack on the U.S. Navy Spy Ship* (Washington, DC: Potomac Books, 2002); James M. Ennes, Jr., *Assault on the Liberty: The True Story of an Israeli Attack on an American Intelligence Ship* (Gaithersburg, MD: Reintree Press, 2003); Oren, *Six Days of War*, 263-71 og Segev, 1967, 386.

- 101: Diplomatiets under Udmattelseskriegen er sammenfattet i Lawrence Whetten, *The Canal War: Four-Power Conflict in the Middle East* (Cambridge, MA: MIT Press, 1974). Relevante israelske perspektiver indbefatter Ya'acov Bar-Siman-Tov, *The Israeli-Egyptian War of Attrition, 1969-1970* (New York: Columbia University Press, 1980) og Jonathan Shimshoni, *Israel and Conventional Deterrence: Border Warfare from 1953 to 1970* (Ithaca: Cornell University Press, 1988), kap. 4.
- 102: Quandt, *Decade of Decisions*, 147. Se også Pollock, *Politics of Pressure*, 112-14, 124, 126-27; og Brecher, *Decisions in Israel's Foreign Policy*, 510.
- 103: Henry Kissinger, *Years of Upheaval* (Boston: Little, Brown, 1982), 468.
- 104: Ved at hjælpe Israel med at få overtaget på slagmarken, forsøgte Nixon og Kissinger at overbevise Egypten og Syrien om at acceptere en våbenhvile og at erkende grænserne for sovjetisk støtte. Se Quandt, *Peace Process*, 113-15, 118.
- 105: Stein, *Heroic Diplomacy*, 78-79.
- 106: Ibid., 86, 90; William Burr, red., *The October War and U.S. Policy* (Washington, DC: National Security Archive, 7. oktober 2003) og Quandt, *Peace Process*, 118.
- 107: »Kissinger Gave Green Light for Israeli Offensive Violating 1973 Cease-Fire«, National Security Archive pressemeddelelse, 7. oktober 2003 og Quandt, *Peace Process*, 120, 461nn62, 63. Kenneth Stein rapporterer, at »Kissinger fortalte de israelske ledere, at hvis det var deres intention at udsulte den egyptiske Tredje

Armé, så ville USA 'lægge afstand til det'. Men Kissinger sagde ikke til israelerne, at de ikke skulle forbedre deres militære fordel på slagmarken. Dayan ønskede yderligere 72 timer, og Kissinger indvilligede.« Stein bemærker også, at »Israel ustraffet og med Kissingers billigelse, som Sadat ikke var vidende om, brød våbenhvile-resolutionen.« *Heroic Diplomacy*, 92.

- 108: »U.S.-Israel Memorandum of Understanding, September 1, 1975«. Kongres-lovgivningen (Sektion 535, P.L. 98-473, 12. oktober 1984) tilføjede som betingelse, at PLO »afstår fra terrorisme«. Se Clyde Mark, »Palestinians and Middle East Peace: Issues for the United States«, *Issue Brief for Congress*, Congressional Research Service, 24. oktober 2002, 2.
- 109: Shlaim, *Iron Wall*, 337-40. Som Steven Spiegel bemærker: »Også her lovede USA en samlet strategi med Israel, hvorved de begrænsede USA's evne til at tale uafhængigt med PLO.« *Other Arab-Israeli Conflict*, 302. Om kongressens tiltag i 1984, se Clyde Mark, »Israeli-United States Relations«, *Issue Brief for Congress*, Congressional Research Service, 28. april 2005, 9.
- 110: Påskuddet for krig var attentatforsøget på den israelske ambassadør i London. Denne handling opfyldte ikke Haigs kriterium, for så vidt som den ikke havde noget at gøre med situationen langs den israelsk-libanesiske grænse og ikke var beordret af Yasser Arafat eller Fatah, men af en anderledes tænkende palæstinensisk gruppe anført af Abu Nidal. Som Shlomo Ben-Ami iagttager, »skulle [Haig] have vidst, at israelske politikere ikke er specielt følsomme over for nuancer og underdrivelser, da han bruge unødvendigt flertydigt sprog i sin samtale med Sharon.« Se Ben-Ami, *Scars of War*, 179; Quandt, *Peace Process*, 250-51; Ze'ev Schiff, »The Green Light«, *Foreign Policy*, 50 (forår 1983); Ze'ev Schiff og Ehud Ya'ari, *Israel's Lebanon War*, ovs. Ina Friedman (New York: Simon & Schuster, 1984), 71-73; Avner Yaniv, *Dilemmas of Security: Politics, Strategy, and the Israeli Experience in Lebanon* (New York: Oxford University Press, 1987), 102-103, 105 og James McCartney, »Officials Say Haig Let Israel Think U.S. Condoned Invasion of Lebanon,« *Philadelphia Inquirer*, online, 23. januar 1983.
- 111: Avi Shlaim, *The Iron Wall*, 416.

- 112: Ved våbenhvilens ikrafttrædelse, bemærker den israelske historiker Itamar Rabinovich: »var det lykkedes for IDF både at overvinde den syriske hær i Libanon og at begrænse omfanget af sammenstødet ... Lige så betydningsfuldt var det, at Syrien ved at søge en tidlig våbenhvile gjorde Israel fri til at fokusere på Beirut. I dagene, der fulgte efter våbenhvilen, fortsatte de israelske styrker deres fremrykning imod det sydlige og østlige Beirut og etablerede en territorial forbindelse til styrkerne ved den libanesiske front.« *War for Lebanon*, 138.
- 113: Rabinovich fortsætter: »Det blev dog i stigende grad vanskeligt at opretholde denne politik imod den voksende kritik, især under den besværlige situation i Beirut i den sidste del af juni. Disse vanskeligheder ... tilskyndede regeringen til at distancere sig selv demonstrativt fra Israel, men ændrede ikke ved hovedindholdet af dens politik.« *Ibid.*, 146.
- 114: George P. Shultz, *Turmoil and Triumph: My Years as Secretary of State* (New York: Scribner, 1993), 112.
- 115: Quandt, *Peace Process*, 258-59.
- 116: Citeret i Edward R. F. Sheehan, *The Arabs, Israelis and Kissinger: A Secret History of American Diplomacy in the Middle East* (Pleasantville, NY: Reader's Digest Press, 1976), 199.
- 117: I sin redegørelse for fredsprocessen giver den amerikanske forhandler Dennis Ross talrige eksempler på Clinton-administrations imødekommelser af premierminister Ehud Baraks foretrukne forhandlingstaktik, især med hensyn til de mislykkede bestræbelser for at opnå en fredsaftale med Syrien. Se Ross, *Missing Peace*, 530-32, 539, 550-51, 578-80. Og som Agha og Malley bemærker i deres diskussion af Camp David: »Til sidst, og ved næsten alle disse tvivlsomme taktiske vurderinger, gav USA alligevel enten op eller gav efter, modstræbende indvilligende i den måde Barak gjorde tingene ud fra respekt for det, han forsøgte at gøre.« »Camp David: The Tragedy of Errors«, 60.
- 118: Ron Pundak, »From Oslo to Taba: What Went Wrong?« *Survival* 43, nr. 3 (efterår 2001): 40-41.

- 119: Agha og Malley, »Camp David: The Tragedy of Errors«, 62-63.
- 120: »Lessons of Arab-Israeli Negotiating: Four Negotiators Look Back and Ahead«, afskrift af paneldebat, Middle East Institute, 25. april 2005; Nathan Guttman, »U.S. Accused of Pro-Israel Bias at 2000 Camp David«, *Ha'aretz*, 29. april 2005 og Aaron D. Miller, »Israel's Lawyer«, *Washington Post*, 23. maj 2005.
- 121: Se »A History of Foreign Leaders and Dignitaries Who Have Addressed the U.S. Congress«, [http://clerk.house.gov/art\\_history/art\\_artifacts/foreignleaders.html](http://clerk.house.gov/art_history/art_artifacts/foreignleaders.html). Den første israelske leder, der talte til en samling i Kongressen var Yitzhak Rabin i 1976; andre stater hvis ledere har talt til samlinger i Kongressen i den samme periode indbefatter Indien (4), Irland (3), Italien (3) og Sydkorea (3). Hvis man begynder optællingen i 1948 (året hvor Israel blev oprettet), står Israel lige med Frankrig og Italien på seks.
- 122: Bard og Pipes, »How Special Is the U.S.-Israel Relationship?« 41.
- 123: Spørgsmålet, der blev stillet, var: »Hvad er din mening om amerikansk politik i Mellemøsten – ville du sige, den er retfærdig, eller favoriserer den Israel for meget, eller favoriserer den palæstinenserne for meget?« Se Pew Global Attitudes Project, *Views of a Changing World 2003* (Washington, DC: Pew Research Center for the People and the Press, 2003), 5; Pew Global Attitudes Project, »Wave 2 Update Survey; 21 Publics Surveyed, Final Topline (2003), T-151, <http://pewglobal.org/reports/pdf/185topline.pdf>.